

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka

Jak chronić własność intelektualną w branży skórzanej - najczęstsze problemy importera i eksportera

Każde przedsiębiorstwo chcąc skutecznie konkurować i rozwijać się pod względem technicznym i gospodarczym powinno dbać o jak najbardziej efektywną ochronę swoich praw własności intelektualnej. Coraz częściej sukces rynkowy danej firmy zależy jest bowiem od czynników (zasobów) niematerialnych, bardziej niż materialnych. Szczęólnego znaczenia nabiera ochrona własności intelektualnej w sytuacji eksportu produktów do innych krajów, gdzie podstawowym instrumentem obrony eksportera przed konkurencją pozostają prawa własności intelektualnej i przemysłowej. Warto zadbać o te prawa jeszcze przed rozpoczęciem eksportu produktów. Wzrost wartości przedsiębiorstw, a także ich prestiż na rynku bardzo często wiąże się bądź z wypromowanymi przez dane przedsiębiorstwo markami (znaki towarowe), specjalistycznymi produktami noszącymi w sobie znamiona utworu (programy komputerowe, filmy, muzyka) bądź z posiadaniem specjalistycznej (unikalnej) wiedzy (know-how, show-how) odnoszącej się do wykorzystywanych przez niego rozwiązań technicznych, technologicznych, czy korporacyjnych, czy wreszcie z wynalazkami chronionymi patentami.

Jakie wytwory ludzkiej działalności podlegają takiej ochronie? Jakie prawa własności intelektualnej będą mieć istotne znaczenie dla przemysłu skózanego?

Przez własność intelektualną należy rozumieć wszelkie wytwory ludzkiego umysłu o niematerialnym charakterze, które nie są rzeczami w rozumieniu prawa cywilnego, ale zazwyczaj są w przedmiotach materialnych ucieleśnione. Własność intelektualną można rozumieć zarówno wąsko (jako prawo autorskie i prawa pokrewne, prawo własności przemysłowej), jak i szeroko (dodatkowo także prawo nieuczciwej konkurencji oraz ochrona informacji handlowych).

Przedmiotem ochrony w oparciu o ustawę o prawie autorskim i prawach pokrewnych są przede wszystkim utwory, czyli przejawy działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalone w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (art. 1 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, dalej, jako pr. aut.). Definicja ta obejmuje takie przejawy ludzkiej działalności, jak w szczególności dzieła wyrażone słowami (wiersze, książki, artykuły prasowe), symbolami matematycznymi, znakami graficznymi (w tym programy komputerowe), dzieła plastyczne, fotograficzne, muzyczne (w tym słowno-muzyczne), lutnicze,

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka

wzornicze, czy filmowe (przykładowy katalog zawiera art. 1 ust. 2 pkt. 1- 9 pr. aut.). Dla branży skórzanej kluczowe będą głównie produkty będące wynikiem oryginalnego, wysoce estetycznego wzornictwa. By dany produkt przemysłu skózanego (torebka, czy portfel) mógł być objęty ochroną wynikającą z prawa autorskiego musi wykazywać się dużym stopniem oryginalności i estetyką, a nie jedynie być rozwiązaniem wysoce funkcjonalnym.

Nieco inną sferę ludzkiej działalności twórczej obejmuje prawo własności przemysłowej. W oparciu o przepisy tej ustawy (ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. prawo własności przemysłowej) chronione są głównie te wytwory działalności człowieka, które mają przede wszystkim przemysłowe zastosowanie. Dla branży skórzanej kluczowymi przedmiotami ochrony będą wzory przemysłowe, czyli nowe i posiadające indywidualny charakter postaci wytworu nadane przez cechy linii, konturów, kształtów, kolorystykę, etc., oraz znaki towarowe, czyli logo, nazwa, czy slogan reklamowy odróżniający towary różnych przedsiębiorstw od siebie. Te prawa własności przemysłowej chronione są terytorialnie, tj. ich rejestracja w danym państwie, czy grupie państw (Unii Europejskiej) powoduje ich ochronę wyłącznie na tym terytorium.

Ochrona postaci, czy wyglądu produktu, czyli zewnętrznego jego obrazu (np. torebki, czy portfela) odbywa się głównie w oparciu o wzory przemysłowe. Z kolei nazwa firmy wraz z logo producenta chroniona będzie w oparciu o prawo do znaku towarowego. Produkt przyciągnie do siebie rzeszę konsumentów głównie z uwagi na swój oryginalny wzór (wzór torebki, buta, czy portfela), który ponadto będzie oznaczony silnie odróżniającą nazwą, czy logo producenta (Louis Vuitton, Hugo Boss, czy Wittchen). Tak chroniony produkt dla uprawnionego będzie stanowił istotne zabezpieczenie jego praw wyłącznych. Dla innych z kolei może stać się swoistą „inspiracją” do nielegalnego nim obrotu, podrobienia, kopiowania, etc.

Zarówno eksporterzy jak i importerzy produktów skórzanych narażeni są na szereg niebezpieczeństw, jakie związane są z ochroną danej kategorii towarów lub jej brakiem. Dość powszechnym zjawiskiem jest import towarów oznaczanych cudzymi znakami towarowymi, czy odznaczającymi się identycznym w stosunku do produktu chronionego wzorem przemysłowym kształtem. Naraża to importera na odpowiedzialność zarówno karną, jak i cywilną. Do tego importer może ponieść koszty związane z interwencją służb celnych związaną z zatrzymaniem na granicy podrobionych towarów. Sprzedając z kolei oryginalny towar chroniony znakiem towarowym, czy wzorem przemysłowym (wysyłając go także do innego państwa) musimy zdawać sobie sprawę, iż będzie mógł on być przedmiotem dalszego swobodnego obrotu pomiędzy różnymi kontrahentami. Poprzez sprzedaż towarów w konsekwencji godzimy się bowiem na dalszy obrót nimi.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka

Objęcie ochroną towarów określonymi prawami własności intelektualnej jest doskonałym narzędziem w skutecznym egzekwowaniu naszych praw i walki z licznymi nadużyciami ze strony bardziej świadomych, bądź w ogóle nieświadomych konkurentów, czy kontrahentów. Stąd bardzo ważne staje się monitorowanie działań konkurencji, a także pilnowanie własnych przedsięwzięć w celu uniknięcia ewentualnych oskarżeń o działania naruszające czyjeś prawa wyłączne.

Autor: dr Mariusz Kondrat, KONDRAT Kancelaria Prawno - Patentowa

W ramach projektu zachęcamy do korzystania
z **bezpłatnych usług Wirtualnego Rzecznika Patentowego**
na www.marr.pl/rzecznik

Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego
ul. Kordylewskiego 11, 31-542 Kraków
Tel.: (12) 417 74 22, 617 66 21
Fax: (12) 617 66 66